

dr Mateusz Jankiewicz

Wpływ zmian struktury konsumpcji gospodarstw domowych w Europie na środowiskowy aspekt zrównoważonego rozwoju

Streszczenie: Przedmiotem niniejszego badania jest związek pomiędzy zmianami struktury konsumpcji gospodarstw domowych a zrównoważonym rozwojem. Badanie przeprowadzono dla krajów Unii Europejskiej (UE) w latach 2008-2020. Dodatkowo w badaniu rozpatrywany obszar podzielono na dwa odrębne reżimy: (1) kraje, które wcześniej (przed 2000 rokiem) przystąpiły do UE (nazywane Starymi Państwami Członkowskimi UE) oraz (2) kraje, które później dołączyły do UE (tzw. Nowe Państwa członkowskie UE). Powszechnie wiadomo, że jednostki terytorialne pierwszego reżimu są relatywnie bogatsze od krajów drugiej grupy. W wyniku różnic w zamożności pomiędzy określonymi reżimami zachowania konsumentów mogą się różnić. Zrównoważona konsumpcja (SC) jest jednym z głównych aspektów zrównoważonego rozwoju. SC wskazuje wybory konsumenckie, które są zarówno zamierzone, jak i skuteczne, a wybory te wykazują pozytywny wpływ na warunki środowiskowe i/lub społeczne. W badaniu tym oceniany jest wpływ zmian konsumpcji gospodarstw domowych na środowiskowy filar zrównoważonego rozwoju. Troska o środowisko naturalne to jedno z głównych wyzwań współczesnego świata. W niniejszym badaniu zaproponowano inne niż dotychczas podejście do pomiaru rozwoju środowiskowego. Do tej pory stosowano różne rodzaje śladów stóp (ecological footprint, material footprint itp.). W analizie tej uwzględniono większość wskaźników środowiskowych określonych w Celach Zrównoważonego Rozwoju (SDG). Rozwój ekologiczny krajów UE oceniony jest w oparciu o syntetyczną miarę rozwoju zaproponowaną przez Hellwiga. Ponadto estymowane i weryfikowane są przestrzenno-czasowe modele wrażliwości. Parametr wrażliwości w tych modelach pokazuje wpływ zmian struktury konsumpcji na rozwój środowiska, przy czym w strukturze konsumpcji wyróżnia się cztery grupy dóbr: usługi, nietrwałe, półtrwałe i trwałe. Estymowane i weryfikowane są także modele przestrzennej autoregresji (SAR). Wyniki badań wskazują na różnice we wpływie zmian struktury konsumpcji na zrównoważony rozwój w zależności od rozpatrywanej grupy krajów.